

22 juli 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. M.L.J Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

Frater [naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
sinds [jaartal] lid van de Congregatie Fraters van Tilburg (CMM),
juridisch adviseur: mr. A.M.W. Verdegaal.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014.

Op 6 februari 2015 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. A.M.W. Verdegaal, juridisch adviseur.

Op 7 juli 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klagster is verschenen met mevrouw [naam], vertrouwenspersoon. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Bomers voornoemd.

Aangeklaagde en zijn juridisch adviseur zijn met bericht van verhindering niet verschenen.

Wel verschenen is [naam], psychotherapeut/levenscoach van aangeklaagde.

Namens de Congregatie is verschenen Frater [naam], provinciaal overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg.

2. De klacht

2.1. Klagster is gedurende het schooljaar van [jaartal/jaartal] vrijwel wekelijks aangerand door aangeklaagde. Het misbruik vond steeds plaats in de klas, als klagster bij aangeklaagde aan zijn bureau moest komen staan. Aangeklaagde betastte klagster dan onder haar rokje in haar kruis. Ook ging hij met zijn vingers in haar vagina.

Toen klaagster in de derde klas van de [school] in [plaats] zat, zij was toen 8/9 jaar oud, kreeg zij aangeklaagde als onderwijzer.

Klaagster droeg gedurende het hele jaar door rokjes en zij had altijd blote benen. Op een dag vroeg aangeklaagde aan klaagster om naar zijn bureau te komen. Hij keek het werk van klaagster na en zij moest naast hem gaan staan zodat hij haar aanwijzingen en commentaar op het werk kon geven. Al snel nadat klaagster aan het bureau stond, begon aangeklaagde haar onder haar rokje te betasten met zijn ene hand. Met zijn andere hand bleef aangeklaagde het werk nakijken. Aangeklaagde betastte klaagster aan haar vagina. Hij ging ook met zijn vingers in haar vagina. Klaagster schrok hier enorm van en ze verstijfde van schrik. Ze had op die leeftijd nog geen benul van seksualiteit maar ze beseftte heel goed dat het gedrag van aangeklaagde niet in de haak was. Het betasten duurde ongeveer vijf tot tien minuten, aangeklaagde zei niets ondertussen. Klaagster trad tijdens het betasten uit haar lichaam en keek vanaf het schoolbord naar beneden naar wat zich afspeelde. Ze probeerde zich voor te houden dat het niet echt gebeurde. Het betasten vond altijd op deze manier plaats. Klaagster herinnert zich nog goed dat aangeklaagde lange vingers had, geel/bruin van het roken.

Klaagster onderging het en was doodsbang. Ze zag geen mogelijkheid om zich hieraan te onttrekken en durfde er met niemand over te praten.

De rest van haar lagere schooltijd is klaagster heel erg bang geweest. Ze voelde zich hoogst onveilig op school en bouwde een muur om zich heen. Ze werd steeds eenzamer en ongelukkiger. Voorts heeft zij te maken gekregen met forse urologische problemen. Ze moest heel vaak plassen. Klaagster heeft sterk het vermoeden dat dit te maken heeft met het seksueel misbruik uit klaagsters jeugd.

2.2. Toen klaagster [leeftijd] jaar oud was, ging zij voor het eerst naar de huisarts vanwege depressies waaraan zij leed. Ze kreeg daar medicijnen voor. Toen klaagster [leeftijd] jaar oud was, werd ze behandeld door een psychotherapeut van het RIAGG. Ook heeft zij lang een behandeling ondergaan bij een therapeut in [plaats].

Klaagster had moeite met contacten met jongens, ze hield alles af. Sommige jongens vonden haar frigide.

Toen klaagster [leeftijd] jaar oud was, kreeg zij haar eerste vaste vriend. Klaagster heeft en had grote moeite met intimiteit. Ze leed aan vaginisme. Hiervoor is klaagster in behandeling geweest bij een gynaecoloog. Klaagster trouwde in [jaartal] met haar vriend. Ze kon moeilijk zwanger worden, eenmaal is ze zwanger geworden door kunstmatige bevruchting. Klaagster heeft geen normale bevalling gehad, dit is [aantal] keer middels een keizersnede gegaan. De tweede keizersnede is uitgevoerd op basis van een sociale (psychische) indicatie.

Toen klaagster [leeftijd] of [leeftijd] jaar oud was, vroeg haar vriend wat er met haar aan de hand was. Ze had namelijk erg veel problemen met haar blaas. Daarop vertelde klaagster dat zij in haar jeugd seksueel misbruikt is door aangeklaagde. Toen klaagster [leeftijd] jaar oud was, kreeg zij meer urologische problemen. Zo kreeg ze vaak een blaasontsteking. Klaagster is geopereerd in verband met haar urologische problemen. Zij kon niet plassen na de operatie. De uroloog vroeg haar op enig moment of zij misschien slachtoffer was van seksueel misbruik.

Klaagster kwam ten tijde van de operatie in contact met een oud klasgenote, zij was verpleegkundige. Ze vroegen bijna gelijktijdig over en weer aan elkaar: 'Heeft hij bij jou ook...?' Het oud klasgenootje vertelde dat aangeklaagde drie andere klasgenootjes ook seksueel heeft misbruikt.

Klaagster heeft de [opleiding] gedaan, daarna is ze als [beroep] gaan werken. Ze is altijd angstig geweest voor mannen en durfde ook geen mannen te wassen.

Klaagster is in [jaartal] gestopt met werken. Toen klaagster [leeftijd] jaar oud was, heeft zij tegen haar vriendinnen en haar ouders verteld wat haar was overkomen. Ook weten klaagsters kinderen wat haar is overkomen. Klaagster slikt vanaf haar [leeftijd] antidepressiva. Klaagster is thans nog angstig voor mannen. Ook heeft ze nog altijd urologische problemen. Klaagster kan niet goed plassen vanwege hypotone blaas en gebruikt twee maal daags katheters.

In mei 2014 is klaagster naar een dag geweest, georganiseerd voor vrouwelijke slachtoffers van seksueel misbruik. Het heeft haar goed gedaan om met anderen te kunnen spreken over haar problemen.

Als een man een arm om haar heen slaat, schrikt klaagster nog altijd. Seksualiteit associeert zij met iets dat niet deugt. Zij schaamt zich voor het verleden. Op dit moment is klaagster nog steeds in behandeling bij een psycholoog.

2.3. Klaagster wil erkenning en excuses van aangeklaagde en de Congregatie van de Fraters van Tilburg voor het seksueel misbruik. Dit is voor haar essentieel om het verleden definitief een plaats te geven en om haar leven op een constructieve, positieve wijze, verder vorm te geven.

3. De reactie

De juridisch vertegenwoordiger van aangeklaagde heeft in zijn reactie gesteld dat aangeklaagde in [jaartal] les gaf aan de derde klas van de [school]. Aangeklaagde kan zich de naam van klaagster niet herinneren. Desondanks heeft aangeklaagde erkend met veel schaamte en spijt dat het goed mogelijk is dat hij klaagster onder haar rokje heeft betast, als zij naast hem stond aan zijn bureau voor het nakijken van haar werk. Hij erkent dus dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik van klaagster, die destijds 8/9 jaar oud was. Aangeklaagde had dit nooit mogen doen en hij heeft klaagster zijn oprechte verontschuldigen aangeboden voor hetgeen hij haar destijds heeft aangedaan.

Ter zitting heeft Frater [naam] namens de Congregatie zijn excuses aangeboden. Hij heeft gesteld dat dit nooit had mogen gebeuren.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld, waardoor de feiten thans niet meer in detail kunnen worden onderzocht. Voor de Klachtencommissie is aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen, die klaagster schetst, hebben plaatsgevonden.

Klaagster is gedurende het schooljaar van [jaartal] meerdere keren per week seksueel misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde liet klaagster tijdens de les naast zijn bureau staan om haar werk na te kijken. Hij betastte dan de vagina van klaagster onder haar rokje. Ook voelde hij met zijn vingers in klaagsters vagina.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door de impliciet bekenkende verklaring van aangeklaagde. Tenslotte wordt haar verklaring ondersteund door een reeds door deze Klachtencommissie gegrond verklaarde klacht, met kenmerk 2013 W1115.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 8 jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand waarin zij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Ter zitting is een brief van aangeklaagde overgelegd waarin aangeklaagde zijn spijt betuigt en aan klaagster zijn oprechte excuses aanbiedt. Ook Frater [naam] heeft namens de Congregatie zijn excuses aangeboden. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Fraters van Tilburg (CCM) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 22 juli 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. L. Erftemeyer, en Zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.